

Læs og reflekter: Kompetencer og fælles udvikling

I Børns Vilkår har vi over de sidste år talt med mange fagpersoner, forskere, børn og familier om skolefravær. Skolefravær bliver beskrevet som et komplekst problem og i de svære sager, hvor børn har langvarigt fravær fra skolen, kan det være svært at finde hoved og hale i både årsagen til fraværet, og hvor løsningerne skal findes. Det, der træder tydeligt frem, er dog, at fravær fra skolen af den ene eller den anden grund er blevet barnets løsning på problemerne.

Hvordan kan skolen blive en del af løsningen?

Når vi i denne tekst fokuserer på, hvilke kompetencer der er vigtige for at forebygge og håndtere skolefravær, sker det ud fra disse spørgsmål: Hvordan kan skolen blive en del af barnets løsning? Hvilke kompetencer er det vigtigt at fokusere på i fællesskab og sammen reflektere over, for at skolen kan blive en relevant løsning på det, der kan være svært i et barns liv? Fra forskning ved vi, at et positivt skole-hjem-samarbejde, meningsfuld undervisning og gode relationer mellem voksne og elever og eleverne imellem alle er vigtige for at forebygge skolefravær.

Forebyggelse af skolefravær er på den måde ikke en ekstra opgave. Det handler i vid udstrækning om det, man som skole i forvejen må fokusere på for at sikre trivsel og læring for alle børn. Dette har bedst betingelser for at lykkes, der hvor medarbejdere, sammen med ledelsen, arbejder på at højne kompetencerne i fællesskab.

Kompetencer

Fokus for medarbejderkompetencer

- Medarbejderne ser skolefravær som børn og unges løsning på et sammensat problem og er nysgerrige på, hvad skolen kan gøre for at bidrage til en løsning på det, eleven reagerer på.
- Medarbejderne forebygger skolefravær ved at skabe en positiv relation til eleverne, hvor eleverne mærker, at medarbejderne kan lide dem som personer, og konflikter løses uden skældud.
- Medarbejderne forebygger skolefravær ved at undervise på en måde, der styrker fællesskabet.
- Medarbejderne kommunikerer på en måde, der understøtter et positivt skole-hjem-samarbejde.

KOMPETENCER OG FÆLLES UDVIKLING

Skab kultur for sparring

Som lærer eller pædagog bruger man sig selv i sit arbejde, og det kan gøre det sårbart at drøfte svære temaer med kollegaer. Man har ansvaret for at skabe rammer for trivsel og læring for eleverne, og man har ansvaret for relationen til dem. Hvis noget er svært, kan det være udfordrende at drøfte det med sine kollegaer, fordi man ikke kan tage sin egen rolle ud af ligningen. Derfor er det vigtigt, at skolen arbejder for at skabe en tryk kultur, hvor der er plads i hverdagen til at understøtte hinanden med sparring og ideer. At drøfte det, der er svært, med kollegaer, at nå til nye erkendelser og at finde nye veje kræver en professionel platform at stå på sammen¹. Det handler altså både om tiltag og handlinger, der kan forfine og skabe nye erkendelser i det, der allerede fungerer godt, og om at sparre med hinanden der hvor noget er blevet udfordrende.

Refleksionsspørgsmål til lærere og pædagoger

- Hvordan tænker I det sociale og det faglige sammen i undervisningen i jeres team?
- Hvordan understøtter I hinanden i jeres team, og hvordan skaber I plads til at tale med hinanden om det, der er svært?
- Hvad kan I gøre fremadrettet for at støtte hinanden og styrke den fælles læring og udvikling?

¹Se fx bogen "Lærerens relationskompetence" af Louise Klinge (2017) for ideer.